

OHJE 15.3.2018, päivitetty 9.12.2019

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman tietosisältö

Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017, 53 §) edellyttää, että jokainen koulutuksen järjestäjä laatii osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman tutkinto- tai koulutuskohtaisesti. Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelma on osa koulutuksen järjestäjän laadunhallintajärjestelmää. Opiskelijoiden osaamisen arviointi toteutetaan tämän suunnitelman mukaisesti.

Toteuttamissuunnitelma laaditaan tässä kuvatun tietosisällön pohjalta. Tietosisältö on vähimmäisvaatimus, jota koulutuksen järjestäjän tulee noudattaa. Toteuttamissuunnitelma sisältää koulutuksen järjestäjän päättämät yleiset osaamisen arvioinnin menettelytavat. Toteuttamissuunnitelmassa voidaan kuvata tätä tarkemminkin osaamisen arvioinnin toimintatapoja.

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelma on arjen työkalu, jota opettajat, ohjaajat ja osaamisen arvioijat käyttävät opiskelijan osaamisen arvioinnissa. Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on seurata toteuttamissuunnitelman toimivuutta ja tarvittaessa muuttaa suunnitelmaa ja toimintatapoja.

Opetus- ja kulttuuriministeriö käyttää osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmia päätöksenteon tukena, kun koulutuksen järjestäjät hakevat ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupaa. Toteuttamissuunnitelmia käytetään myös kansallisessa osaamisen arvioinnin seurannassa. Opetus- ja kulttuuriministeriö, Opetushallitus, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus ja työelämätoimikunnat seuraavat toteuttamissuunnitelmien sisältöä ja toimeenpanoa sekä ehdottavat kehittämistoimenpiteitä kansallisesti tai koulutuksen järjestäjätasolla.

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelma laaditaan tutkinto- tai koulutuskohtaisesti. Toteuttamissuunnitelmassa kuvataan yleiset arvioinnin menettelytavat, jolloin suunnitelma on sovellettavissa tutkinnon kaikkiin osaamisaloihin. Mikäli tutkintoon sisältyvästä osaamisalasta säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella (Laki 531/2017, 6 §), niin tämän tutkinnon osaamisen arviointi kuvataan toteuttamissuunnitelmassa osaamisaloittain, esimerkiksi metsäalan perustutkinto (metsäkoneenkuljetuksen osaamisala). Osaamisen arviointi kuvataan tutkinnon osittain, mikäli ao. tutkinnon osan osaamisen arvioinnista säädetään muulla kuin ammatillisen koulutuksen lainsäädännöllä, esimerkiksi logistiikan perustutkinto, kuljetusalan perustason ammattipätevyys.

Vaikka toteuttamissuunnitelma laaditaan aina tutkinto-kohtaisesti, se voi sisältää useammalle tutkinnolle yhteisiä toimintatapojen kuvauksia. Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelma laaditaan aina joko ammatilliseen koulutukseen valmentavaan koulutukseen (VALMA) tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen (TELMA), mutta se voi sisältää molemmille valmentaville koulutuksille yhteisiä toimintatapojen kuvauksia.

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman sisältö

Ammatillinen tutkintokoulutus

Seuraaviin osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman alakohtiin kirjataan (vähimmäisvaatimus) linjaukset ja menettelytavat siitä, miten koulutuksen järjestäjä toteuttaa osaamisen arvioinnin: kuka tekee, miten tehdään, mihin kirjataan ja miten tiedotetaan opiskelijalle, henkilöstölle ja sidosryhmille.

1. Perustiedot

1.1 Koulutuksen järjestäjä

1.2 Tutkinto

1.3 Tutkinnon osaamisalat silloin kun koulutuksen järjestäjä hakee järjestämislupaa opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa säädetyille osaamisaloilla (Laki 531/2017, 6 §)

1.4 Tutkinnon osat silloin kun tutkinnon osan osaamisen arvioinnista säädetään muulla kuin ammatillisen koulutuksen lainsäädännöllä

1.5 Yhteystiedot

2. Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

2.1 Ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen (673/2017, 10 §) mukaiset menettelyt

2.2 Tietojen siirto kansalliseen opintasuoritus- ja tutkintotietorekisteriin (Koski)

3. Osaamisen osoittamisen suunnittelu

3.1 Näyttöympäristöjen valinta

3.2 Näytön sisällön suunnittelu

3.3 Muu osaamisen osoittaminen

3.4 Osaamisen arvioijien valinta ja nimeäminen

3.5 Osaamisen osoittamisen henkilökohtaistaminen

3.6 Ohjaus, tuki ja erityinen tuki sekä osaamisen arvioinnin mukauttaminen

3.7 Yhteistyö opiskelijan, työelämän ja muiden tahojen kanssa

3.8 Palaute osaamisen kehittymisestä

3.8.1 Opiskelijan valmiuksien (valmius näyttöön) varmistaminen ennen näyttöä

3.8.2 Palautteen antaminen näytön jälkeen

4. Osaamisen arvioinnin toteutus ja arvioinnista päättäminen

4.1 Osaamisen arvioijien perehdyttäminen

4.2 Osaamisen arviointi näytössä

4.3 Osaamisen arviointi muussa osaamisen osoittamisessa

4.4 Osaamisen arvioinnin dokumentointi

4.5 Opiskelijan itsearviointi

4.6 Arvioinnista päättäminen

4.6.1 Arviointipäätös ja sen perustelut

4.6.2 Arviointipäätöksen dokumentointi

4.7 Arviointiaineiston säilyttäminen

4.8 Tietojen siirto kansalliseen opintasuoritus- ja tutkintotietorekisteriin (Koski)

5. Arvioinnin uusiminen

6. Arvosanan korottaminen

7. Arvioinnin tarkistaminen

8. Arvioinnin oikaisu

9. Todistus tutkinnon suorittamisesta, tutkinnon osan suorittamisesta tai todistus opiskelijan osaamisesta

9.1 Todistusten ja tarvittavien liitteiden antaminen

10. Salassapito ja tietosuojat

11. Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman toimeenpanon seuranta, arviointi ja kehittäminen

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman sisältö

Valmentavat koulutukset

Seuraaviin osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman alakohtiin kirjataan (vähimmäisvaatimus) linjaukset ja menettelytavat siitä, miten koulutuksen järjestäjä toteuttaa osaamisen arvioinnin: kuka tekee, miten tehdään, mihin kirjataan ja miten tiedotetaan opiskelijalle, henkilöstölle ja sidosryhmille.

1. Perustiedot

- 1.1 Koulutuksen järjestäjä
- 1.2 Koulutuksen nimi
- 1.3 Yhteystiedot

2. Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

- 2.1 Osaamisen tunnistaminen, laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, 47 §:n mukaiset menettelyt
- 2.2 Tietojen siirto kansalliseen opintosuoritus- ja tutkintorekisteriin (Koski)

3. Osaamisen osoittamisen suunnittelu

- 3.1 Osaamisen osoittaminen
- 3.2 Osaamisen arvioijan valinta ja nimeäminen
- 3.3 Osaamisen osoittamisen henkilökohtaistaminen
- 3.4 Ohjaus, tuki ja erityinen tuki
- 3.5 Yhteistyö opiskelijan, työelämän ja muiden tahojen kanssa
- 3.6 Palaute osaamisen kehittymisestä

4. Osaamisen arvioinnin toteutus ja arvioinnista päättäminen

- 4.1 Osaamisen arvioijan perehdyttäminen
- 4.2 Osaamisen arviointi
- 4.3 Osaamisen arvioinnin dokumentointi
- 4.4 Opiskelijan itsearviointi
- 4.5 Arvioinnista päättäminen
  - 4.5.1 Arviointipäätös ja sen perustelut
  - 4.5.2 Arviointipäätöksen dokumentointi
- 4.6 Arviointiaineiston säilyttäminen
- 4.7 Tietojen siirto kansalliseen opintosuoritus- ja tutkintotietorekisteriin (Koski)

5. Arvioinnin uusiminen

6. Arvioinnin tarkistaminen

7. Arvioinnin oikaisu

8. Todistus koulutuksen suorittamisesta tai koulutuksen osan suorittamisesta

8.1 Todistusten ja tarvittavien liitteiden antaminen

9. Salassapito ja tietosuojat

10. Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman toimeenpanon seuranta, arviointi ja kehittäminen